

åtminstone litet såra det största af dessa odjur. För dem då med lika säker hand, som Thomas Hane.

Om Du träffar vännerna Hedberg et Borg så säg dem på mina vägnar: att såsom jag alltid varit särdeles böjd till vördnad för de gode egenskaper jag, hos mina medmenniskor råkat träffa, jag ej heller nu kan neka deras oerhörda tystlåthenhet, min djupaste för- och beundran, men att det likväl litet förargar mig, att jag af den förstnämnde ej får helst en rad, angående omständigheter dem han väl känner.

Helsa ifrån och förlåt

Din vän
Fredr C—s 10

Brådtom
Frhamn den 25 Aug. 1833

136 F. CYGNÆUS — J. V. SNELLMAN 27.VIII 1833
HUB, JVS handskriftssamling

B(äste) Broder!

20

En verkelig själafröjd inger mig tanken derpå, att jag numera blifvit ett sådant monstrum af ordentlighet, i alla möjliga affairer, så det synes, som den skulle redan öfverstiga allt, hvad Ni, hvilka ännu laboreren med den gamla Adam i slikt hänseende kunnen föreställa Er. Såsom ett lysande prof derpå, att sagde ordentlighet blifvit så godt som min andra natur behöfver endast anföras, att jag, utan att så noga veta när lånet var förfallet till betalning, likväl, drifven af en slags punctlighets, inspiration, om jag så får uttrycka mig, ställde så till, att de nödiga medlen anlände den 3:dje till bestämd ort. Du behöfver således Hederlige Broder! denna gång endast bruka »Din svaga hand» till att å post-kont(oret) i H(elsing)fors lyfta 290 Rub(el) ifall ej L(a)daus snikna fingrar äro än mer odödliga än hans öfriga lekamen, ock de knipit denna omätliga skatt, för att hafva något att läska sig med vid Stygens glödande stränder. Detta är likväl knappast att befara, och Du kommer således i tillfälle att bära detta gyllene skinn, såsom sköld i den Herculiska striden mot det förfärligaste bland de odjur, som grassera på vår nordliga himmel — mot stora björnen. Den redliga Viburgensen Heinricius är som bäst hos mig; det är en hjertans fröjd att tillsammans med honom hälla på blanka förmiddagen några droppar punsch på det, svidande hjertat, och dymedelst glömma bort, att vår öfver djefvel Neidhart kommer i dag, och att jag ej äger något värdigt skal, deri jag till pröfning kunde framställa mig.

30

40

Förlåt hastigheten — Helsa från

Din
vän Fredericus.

Frhamn den ?

137 ÖFVER SKÖN KONST, TILL R(UNE)B(ER)G.
HUB, JVS handskriftssamling

50

Det är en afgjord sak, att endast Geniet producerar något Æsthetiskt skönt. Hvad Geni är? detta är vanligen lika så outredt, anses så outsägligt, som hvaruti sjelfva skönheten hos en konstprodukt består. Dock

är ingen människa så vanlottad, att hon ej skulle njuta af det Sköna, om ej en förvänd uppfostran förquäft eller vårdslösat hennes, hvad man kallar æsthetiska sinne.

En författare yttrade nyligen i Skandia: att Genit kunde jemföras med galenskapen, ty det sednare vore icke mera galenskap, likasom det förra icke Geni, om de kunde definiera sig. Han hade angående Geni't kunnat säga: »om det i allmänhet kunde definieras». Ty åtminstone i vanlig mening är detta omöjligt.

10 Det är också en allmän utsago, att konstnärn endast producerar i Inspirationens ögonblick. Det är hvad de gamla kallade *pati Deum*¹. Detta uttryck utmärker också närmast beskaffenheten af denna Inspiration, som är ett verkligt Andans meddelande, en andens uppenbarelse för anden. Den är den första omedelbara åskådningen af det Absoluta, af den absoluta anden, som hos konstnärn väcker Idealet, hvars tecken, objectet ifrån hvilket denna åskådning reflecteras, är konstprodukten. Uti den, antingen såsom bild eller ord, är / anden / det Gudomliga / förkroppsligadt, materien utbildad till den genomskinlighet att / anden / det Gudomliga / genom den framskimrar; hvarföre också den betagna åskådaren säger: det har *lif*, det är själfullt o. s. v. Det är detta, som utgör poësin i all

20 konstprodukt, som ger den Geni'ts stämpel.,
Konstprodukten, i sig sjelf tagen, har en Reflex inåt hvari den närmar sig till Naturprodukten, så vida denna är skön. Men den förra lånar sin skönhet från upplösningen af en högre motsatts än den sednare. Då nemligen uti Naturprodukten, såsom för oss alstring af en blind kraft, likväl sjelfva produktens ändamålsenlighet väcker aningen om en, uti densamma verkande, högre ande, så uppstår hos oss denna tillfredsställelse, detta försjunkande i naturens åskådning, likasom vi uti den skulle hafva funnit hvad vi sökt, hvad vi efterlängtat. Hvad vi sökt, hvad vi funnit är oss sjelf, — eller det Gudomliga hos oss, enheten i den förefunna motsattsen mellan *ande* och *materie*, enheten af det omedelbart Subjectiva och Objectiva.

30 Men uti konstprodukten finnes, såsom sagt, en högre motsatts upplöst, en motsatts, upkommen genom en Reflex utåt. Här är konstnärn, icke blott Geni, d. ä. delaktig af en högre ingivelse, utan äfven medvetande af, och Reflecterande öfver sin production. Med andra ord: här är en produkt både af *nödvändighet* och *fri vilja*, enhet i högre mening af det Subjectiva och Objectiva. Jag säger i högre mening; ty af denna enhet är den förra beroende. Det är nemligen uti handlingen, uti den fria viljans utöfning, som människjoanden annihilerar den sig motsatta naturen, såsom mottsatts; men detta endast i en evig progress, emedan handlingen i sin fortgång är underkastad ödets, försynens, nödvändighetens lagar. Denna i Subjectets inre natur öfvergångna motsägelse *framställer* nu konstnärn, uti en omedelbar åskådning, det oändliga i ett ändligt Object. Deraf den oändliga betydelse man i en konstprodukt kan finna. Då här talas om konstprodukt, så är klart att den Æsthetiska dermed är menad. Den skiljes ifrån konstverk i allmänhet derigenom, att den utgår ifrån en inre motsägelse hos sjelfva producenten, konstverket från en yttre. Derföre har det sednare äfven ett yttre ändamål, den förra är sjelf sitt eget ändamål. Dess karakter är Skönhet, d. ä. dess åskådande skänker en oändlig tillfredsställelse, och dess yttre uttryck är storhet och lugn.

40 Här af är äfven klart hvilket förhållandet är emellan det Æsthetiskt sköna i konsten och naturen. Härmning af naturen alstrar icke någon

¹ Emottaga Gudomen

sann konstprodukt. Tvärtom utgör det sköna i konsten Normen förbedommandet af Naturskönheten. Derföre bör all naturmålning vara ett Idealiserande af densamma; d. ä. det naturliga, såsom endast utgörande det ena Momentet af den Identitet, som utgör det Sköna, bör det andliga elementet uppsökas. Här af äfven Idyllens underordnade Röl och Tragikens Suppremat i Poesin.

Med Åskådningen af det Höga (Imposanta) är förhållandet detsamma som med den af det Sköna. Skillnaden är: att här motsatsen är potenserad till sin höjd, utan att i Objectet vara bragt till enhet, men hos det åskådande Subjectet åstadkommer det Höga denna Identitet, emedan all motsatts i sin ytterlighet är Identisk.

10

138 F. CYGNAEUS — J. V. SNELLMAN 1.IX 1833
HUB, JVS handskriftssamling

Gode Broder Snällman!

Härmed sänder jag till din disposition hvar fyrk, som Kronan denna gång bestått, och får således, enligt hvad skalden så skönt quäder, den återstående delen af termin, lefva i mina mödors minne, hvilket sannerligen i längden blir en högst mager kost. Du, som sjelf varit ad bestias damnatus, vet likväl hvilken söt-sur känsla man erfar, då man kan vräka i halsen på dem dessa osvikeligen stillande massor — ehuru den sura smaken vill hålla längst ut, då man får njuta emedlertid af att suga, ej på deras, men på egna ramar.

20

Efter hvad jag kan förstå utgöres hela, Summan, som bör erläggas 416 Rub(ē). 130 Rub(ē) skola Dig, af en osynlig hand, ofördröjeligen tillställas, om jag ej helt och hållet bedragit mig på andarnas sympati.

30

Kronan på Ditt verk sätter Du, ifall Du, i mitt namn, förfärdigar anhållan till B(an)co Direct(euren) om lånet. sådana sysselsättningar kunna just vara goda påminnelser om att I ären menniskor, I båla Aristoteliker, som gån och drömmen om guld och gröna skogar, i den skugga, hvilken af Lycei kolossala lagrar kastas. När Du med heder fulländat detta Gladiators spel, hvarmed jag Dig besvärat, så kasta helst några rader på

Din
vän och broder
Fredr. Cygnaeus

40

Frhamn den 1:sta Septemb. 1833.

139 A. C. SNELLMAN — J. V. SNELLMAN 5.IX 1833
HUB, JVS handskriftssamling

Ållila den 15:te September 1833

Min Älskade Janne

Extra tillfellet med Hendric Pijonjus nu är så gynnade, så kan jag omöjligt underlåta att skriva, helst några rader till Dig, ehuru jag ännu ej hunnit få svar uppå mitt Sista brev. bästa Janne, huru har den långa promenaden bekommit Dig. jag är så jnkiet att få veta, om du nu är fullkomligt frisk igen, och gud gifve att Du sedan skulle få behålla hälsan.

50